

Etika jako filosofická disciplína

Filosofie je bytostně myšlenkovou reflexí; odtud je myšlenkovou reflexí také každá filosofická disciplína. Filosofie je dále při všem svém myšlenkovém podnikání vztažena k „celku“; proto musí být k „celku“ vztažena také každá z jejích disciplín. A to nutně znamená, že každá z jejích disciplín musí být celou filosofií. Na druhé straně se každá vykonávaná filosofická reflexe musí vztahovat k něčemu, co si sama se sebou nepřináší, co si sama sebou nevytváří, ale co činí svým tématem. Tímto tématem se však může zásadně stát cokoli, ale pouze tak, že to je tematizováno. Taková tematizace má dvě stránky, z nichž jednou je myšlenkový výkon, aktivita, zatímco tou druhou je to, k čemu se tento výkon odnáší, k čemu se ona aktivita vztahuje. Tematizované nemůže být výtvořem, produktem aktu tematizace, protože celá řada takových aktů, a často odlišných, vycházejících z jiných předpokladů a pracujících jinými, odlišnými prostředky, se může vztahovat k témuž tematizovanému; to by nebylo možné, kdyby si své tematizované každá tematizace prostě přinášela s sebou. Musíme se tedy tázat, co je pro filosofickou etiku tím tematizovaným, tj. tím, co tematizace sama jakožto akt nemůže založit ani ustavit, co však nemůže být ani chápáno jako to, co mravnímu rozhodnutí a činu předchází jako nějaká danost, uložená z minula či z praminula.

(Písek, 100603-1.)